

NR 18/2015

KTO MARZY O ŻYCIU NA WSI,
A KTO O ŻYCIU W MIEŚCIE?

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 14 stycznia 2014 roku

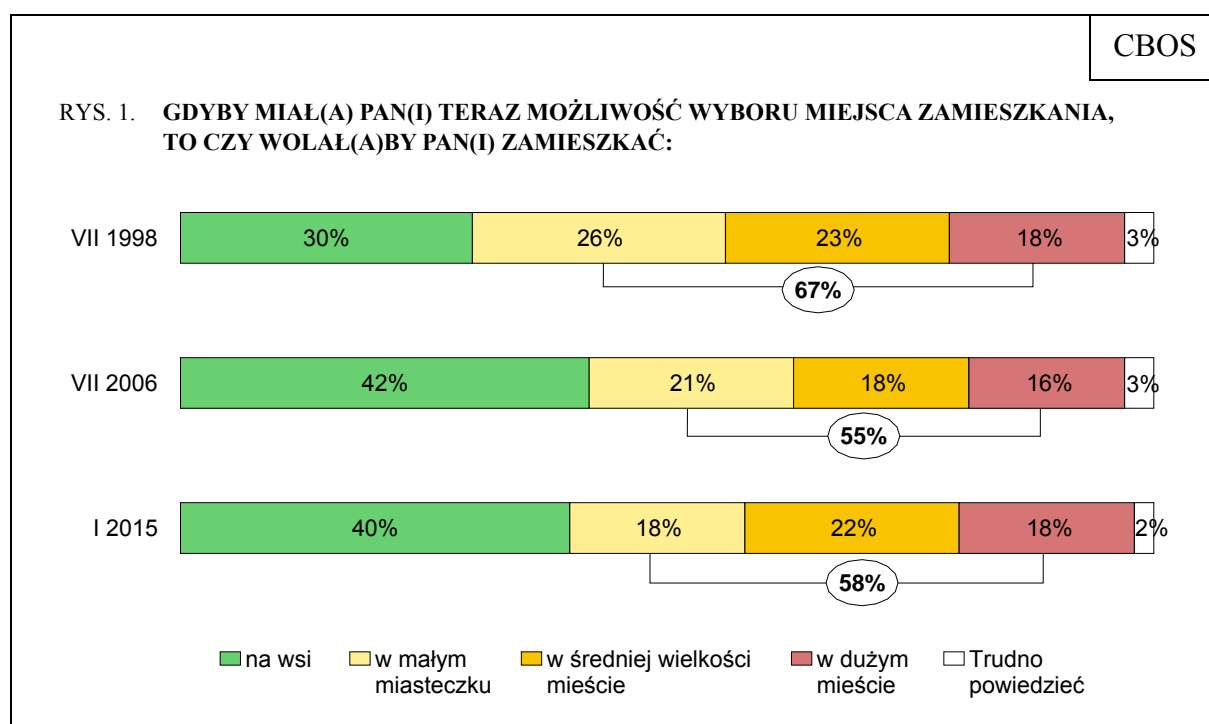

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

O czym marzy przeciętny Polak? O spokojnym życiu na wsi czy światowym życiu w wielkim mieście? O preferencje dotyczące miejsca zamieszkania i ich uzasadnienie zapytaliśmy w styczniowym badaniu¹.

CZY LEPIEJ MIESZKAĆ NA WSI CZY W MIEŚCIE?

W porównaniu z końcem lat dziewięćdziesiątych wzrosła atrakcyjność lokalizacji wiejskich. Obecnie Polacy chętniej wskazują na wieś jako preferowane miejsce zamieszkania (40%, wzrost o 10 punktów procentowych od 1998 roku), choć w porównaniu z ostatnim pomiarem sprzed dziewięciu lat odnotowaliśmy niewielki spadek (o 2 punkty). Nadal jednak większość Polaków woli życie w mieście (58%).

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (296) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganym komputerowo (CAPI) w dniach 8–14 stycznia 2015 roku na liczącej 1005 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Wzrost popularności lokalizacji wiejskich jest w dużej mierze efektem spadku atrakcyjność życia w małych miasteczkach (obecnie preferuje je 18% badanych, spadek o 8 punktów procentowych od 1998 roku). Chęć mieszkania w średnich i dużych miastach, deklaruje obecnie podobna jak w 1998 roku grupa badanych (odpowiednio 22% i 18%). Największą stabilnością charakteryzuje się atrakcyjność największych miast.

Osoby w wieku 45 lat i więcej częściej niż młodsi respondenci deklarują chęć mieszkania na wsi. Warto jednak zwrócić uwagę, że nawet wśród młodych badanych mniej więcej co trzeci woli mieszkać na wsi. Generalnie, młodsi badani, do 35 roku życia, częściej niż pozostali wskazują na duże miasto jako lokalizację idealną (zob. tabelę aneksową 1).

Preferencje dotyczące miejsca zamieszkania są wyraźnie powiązane z wykształceniem ankietowanych. Im jest ono wyższe, tym częściej wskazują na duże aglomeracje miejskie i tym rzadziej deklarują chęć mieszkania na wsi (zob. tabelę aneksową 1). Jest to najprawdopodobniej związane z perspektywami zawodowymi. Duże miasta oferują większą różnorodność miejsc pracy, w tym więcej możliwości pracy dla specjalistów.

Najbardziej związana z typem miejscowości zamieszkania jest ludność wiejska. Niemal trzy czwarte mieszkańców wsi (73%) chce tam pozostać, a inni w większości woleliby zamieszkać w jakimś małym miasteczku (15%). Także w średnich i dużych miastach większość mieszkańców, mając nieograniczone możliwości wyboru, zamieszkałaby w miejscowości tego samego typu, natomiast chcący zmienić miejsce zamieszkania tylko nieco częściej wskazywali na miasta innego typu (mniejsze bądź większe) niż na wieś. Najczęściej niezadowoleni ze swojego miejsca zamieszkania są ankietowani z małych miasteczek, ale także wśród nich niemal połowa (47%) wolałaby nadal mieszkać w małym mieście. Pozostali znacznie częściej chcieliby zamieszkać w większym mieście niż na wsi (31% do 19%).

Tabela 1

Miejsce zamieszkania wg deklaracji badanych	Gdyby miał(a) Pan(i) teraz możliwość wyboru miejsca zamieszkania, to czy wolał(a)by Pan(i) zamieszkać:				
	na wsi	w małym miasteczku	w średniej wielkości mieście	w dużym mieście	Trudno powiedzieć
	w procentach				
Wieś	73	15	7	4	1
Małe miasteczko	19	47	19	12	3
Średniej wielkości miasto	19	10	58	12	1
Duże miasto	17	12	10	59	2

Kategorie miejskie wg deklaracji badanych

Badanych mieszkających w miastach poprosiliśmy o określenie wielkości miejscowości, w której mieszkają. Interesowało nas, czy uważają, że mieszkają w małym miasteczku, średniej wielkości mieście czy dużym mieście. W ten sposób w badaniu znalazły się dwa określenia wielkości miejscowości: jedno na podstawie danych GUS, uwzględniające liczbę mieszkańców, i drugie na podstawie deklaracji samych respondentów na temat wielkości ich miasta. Największe rozbieżności pomiędzy obydwoma miarami dotyczą miast liczących od 100 tys. do 500 tys. mieszkańców. Mniej więcej połowa ankietowanych zamieszkujących takie miasta określiła je jako miasta średniej wielkości (54%), a blisko połowa – jako duże (44%). Miasta znajdujące się w tej kategorii to z jednej strony bardzo duże aglomeracje miejskie – takie jak Gdańsk czy Katowice, a z drugiej kilkakrotnie mniejsze pod względem liczby mieszkańców – jak Bielsko Biala czy Częstochowa.

Tabela 2

Miejsce zamieszkania:	Czy mieszka Pan(i):		
	w małym miasteczku	w średniej wielkości mieście	w dużym mieście
	w procentach		
miasto do 20 tys. ludności	84	14	2
- 20–100 tys.	19	77	4
- 101–500 tys.	2	54	44
- 501 tys. i więcej	-	2	98

Rośnie zadowolenie mieszkańców wsi ze swojego miejsca zamieszkania. Obecnie niemal trzy czwarte (73%), nawet mając nieograniczone możliwości wyboru, pozostałoby na wsi (wzrost o 14 punktów procentowych od 1998 roku).

W przeciwnym kierunku zmienia się natomiast nastawienie mieszkańców miast liczących do 20 tys. ludności. Obecnie tylko dwie piąte (40%) chciałoby mieszkać w małym miasteczku. Jeszcze przed dziewięcioma laty większość mieszkańców najmniejszych miast (54%) wskazywała na małe miasteczka jako preferowane lokalizacje, a pod koniec lat dziewięćdziesiątych – nawet dwie trzecie (67%).

Wśród mieszkańców miast liczących od 20 tys. do 500 tys. mieszkańców, których większość określa swoje miejscowości jako miasta średniej wielkości, zainteresowanie mieszkaniem w tego typu miejscowościach jest zbliżone do notowanego pod koniec lat dziewięćdziesiątych. W roku 2006 mieszkańcy tego typu miast byli rzadziej zainteresowani życiem w średniej wielkości mieście, częściej zaś deklarowali chęć mieszkania w miejscowościach mniejszych. Obecnemu wzrostowi zainteresowania tych badanych życiem w średniej wielkości miastach towarzyszy spadek zainteresowania mniejszymi miejscowościami.

Natomiast mieszkańcy największych miast, w przeciwieństwie do wcześniejszych pomiarów, w czasie których w większości deklaruwali chęć przeprowadzki do mniejszej miejscowości, aktualnie najczęściej wolą pozostać w dużym mieście.

Tabela 3

Miejsce zamieszkania	Gdyby miał(a) Pan(i) teraz możliwość wyboru miejsca zamieszkania, to czy wołał(a)by Pan(i) zamieszkać:											
	na wsi			w małym miasteczku			w średnim mieście			w dużym mieście		
	1998	2006	2015	1998	2006	2015	1998	2006	2015	1998	2006	2015
	w procentach											
Wieś	59	70	73	22	13	15	11	9	7	7	6	4
Miasto do 20 tys.	12	25	23	67	54	40	17	11	23	5	7	12
20–100 tys.	8	29	18	26	13	17	46	41	51	15	14	12
101–500 tys.	17	19	15	14	23	12	34	22	33	27	31	36
501 tys. i więcej	15	31	18	19	17	13	13	8	10	47	40	59
Miasta – ogółem	13	26	19	29	25	21	30	23	32	24	22	27

Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Dane z 2006 roku pokazują, że ten okres był czasem szczególnego zainteresowania mieszkańców miast przeniesieniem się na wieś. Obecnie to zainteresowanie jest mniejsze, ale nadal większe niż w 1998 roku. Zatem tylko nieznaczne w stosunku do 2006 roku zmiany odsetka badanych deklarujących chęć mieszkania na wsi wynikają z częściej wyrażanej gotowości do pozostania na obszarach wiejskich badanych, którzy już je zamieszkują, gdyż wśród mieszkańców miast, zarówno tych pochodzących z miasta, jak i ze wsi, odsetek badanych zainteresowanych przeprowadzką na wieś jest mniejszy niż w 2006 roku.

Tabela 4

Jak by się Pan(i) określił(a) ze względu na swoje miejsce zamieszkania i pochodzenia?		Gdyby miał(a) Pan(i) teraz możliwość wyboru miejsca zamieszkania, to czy wołał(a)by Pan(i) zamieszkać:		
		na wsi	w mieście*	Trudno powiedzieć
		w procentach		
Mieszkam na wsi i pochodzę ze wsi	1998	61	38	1
	2006	71	27	2
	2015	76	23	1
Mieszkam na wsi, ale pochodzę z miasta	1998	41	56	3
	2006	48	52	0
	2015	49	45	6
Mieszkam w mieście, ale pochodzę ze wsi	1998	15	80	5
	2006	32	62	6
	2015	25	72	3
Mieszkam w mieście i pochodzę z miasta	1998	12	84	4
	2006	22	75	3
	2015	16	82	2

* Zsumowano odsetki osób wybierających miasta różnej wielkości

MOTYWACJE

Interesowało nas również uzasadnienie tych decyzji – dlaczego badani wskazywali na miejscowości tego typu. Pytanie o motywacje było pytaniem otwartym, nie narzucającym żadnych kategorii odpowiedzi.

Niemal połowa badanych chcących mieszkać na wsi (48%) ceni sobie spokój i jest przekonana, że tylko tam go znajdzie. Co trzeci (30%) wskazywał natomiast na swoje przywiązanie do miejsca, z którego pochodzi. Blisko co piąty badany preferujący mieszkanie na wsi (19%) stwierdził, że ważne dla niego jest zdrowe środowisko. Badani chcący mieszkać na wsi dość często za istotne uważają także swobodę i przestrzeń (13%) oraz bliskość przyrody (12%). Pozostali uzasadniali swój wybór przekonaniem o ściślejszych więziach społecznych w społecznościach wiejskich (8%), korzyściami z prowadzenia własnego gospodarstwa rolnego albo chociaż z posiadania ogródka – szczególnie w kontekście samowystarczalności (6%), negatywnymi opiniami o życiu w mieście (5%), a także większym poczuciem bezpieczeństwa (5%), lepszymi warunkami mieszkaniowymi (3%) oraz niższymi kosztami utrzymania (3%) na wsi.

Tabela 5

Dlaczego chce / chciałby(chciałyby) Pan(i) mieszkać na wsi?	N=403
	w procentach
Spokój	48
Przywiązanie do miejsca zamieszkania	30
Zdrowsze środowisko (klimat, powietrze, ekologia itp.)	19
Swoboda, przestrzeń	13
Bliskość przyrody, natury	12
Więzi społeczne	8
Własne gospodarstwo, ogródek, możliwość własnej hodowli, samowystarczalność	6
Negatywne wypowiedzi o życiu w mieście	5
Bezpieczeństwo	5
Lepsze warunki mieszkaniowe	3
Tańsze życie	3

Odsetki nie sumują się do 100, gdyż badani mogli podać więcej niż jedno uzasadnienie. Zaprezentowano wypowiedzi podane przez przynajmniej 3% respondentów wskazujących konkretny typ miejscowości

Na spokój jako najważniejszy czynnik przy wyborze idealnej lokalizacji wskazywali również badani chcący mieszkać w małych miasteczkach (34%). Kolejnym dość często wymienianym aspektem życia w małym mieście jest dostęp do miejskiej infrastruktury (18%). Preferujący mieszkanie w małym miasteczku najrzadziej spośród badanych uzasadniali swój wybór przywiązaniem do miejsca zamieszkania (14% w porównaniu do 30%

preferujących życie na wsi, 24% preferujących miasta średniej wielkości i 23% wskazujących na duże miasta). Mniej więcej równie często jak przywiązanie do miejsca zamieszkania wymieniano negatywne aspekty życia w wielkim mieście (13%). Co dziesiąty badany chcący mieszkać w małym miasteczku podkreślał wagę więzi społecznych (10%), bezpieczeństwa (10%), większych możliwości znalezienia pracy (9%) oraz dostępu do wszelkich potrzebnych usług (9%). Niektórzy wskazywali także na zdrowsze środowisko (5%), dostęp do kultury i rozrywki (5%), ogólnie – wygodę (4%) i większe możliwości rozwoju (3%).

Tabela 6

Dlaczego chce / chciałby(chciałyby) Pan(i) mieszkać w małym miasteczku?	N=183
	w procentach
Spokój	34
Infrastruktura (urzędy, sklepy, przychodnie, komunikacja)	18
Przywiązanie do miejsca zamieszkania	14
Negatywne wypowiedzi o życiu w dużym mieście	13
Więzi społeczne	10
Bezpieczeństwo	10
Rynek pracy	9
Dostępność w kontekście przestrzeni („wszędzie blisko”)	9
Zdrowsze środowisko (klimat, powietrze, ekologia itp.)	5
Dostęp do kultury i rozrywki	5
Wygoda	4
Możliwości rozwoju	3

Odsetki nie sumują się do 100, gdyż badani mogli podać więcej niż jedno uzasadnienie. Zaprezentowano wypowiedzi podane przez przynajmniej 3% respondentów wskazujących konkretny typ miejscowości

Badani preferujący życie w mieście średniej wielkości najczęściej mówili o przywiązaniu do miejsca zamieszkania (24%), ale podobnie często doceniali infrastrukturę (20%) oraz spokój (18%). Dla mniej więcej co siódmego respondenta zainteresowanego życiem w mieście średniej wielkości ważne są możliwość uniknięcia negatywnych aspektów życia w wielkim mieście (14%), dostęp do kultury i rozrywki (13%) oraz atrakcyjność rynku pracy (13%). Ponadto ankietowani wskazywali na bliskość wszystkiego, czego potrzebują (8%), większe możliwości rozwoju (8%), więzi społeczne (6%), wygodę (5%) oraz bezpieczeństwo (3%).

Tabela 7

Dlaczego chce / chciałby(chciałyby) Pan(i) mieszkać w średniej wielkości mieście?	N=220
	w procentach
Przywiązanie do miejsca zamieszkania	24
Infrastruktura (urzędy, sklepy, przychodnie, komunikacja)	20
Spokój	18
Negatywne wypowiedzi o życiu w dużym mieście	14
Dostęp do kultury i rozrywki	13
Rynek pracy	13
Dostępność w kontekście przestrzeni („wszędzie blisko”)	8
Możliwości rozwoju	8
Więzi społeczne	6
Wygoda	5
Bezpieczeństwo	3

Odsetki nie sumują się do 100, gdyż badani mogli podać więcej niż jedno uzasadnienie. Zaprezentowano wypowiedzi podane przez przynajmniej 3% respondentów wskazujących konkretny typ miejscowości

Lista zalet dużego miasta jest krótsza. Osoby wabione światłami wielkiego miasta są bardziej do siebie podobne pod względem motywacji. Co trzeci badany wskazywał na rynek pracy (35%) i ofertę kulturalno-rozrywkową (31%), co czwarty na rozbudowaną infrastrukturę (24%), ale także przywiązanie do miejsca zamieszkania (23%), a co piąty na możliwości rozwoju (21%). Nieliczni mówili o wygodzie (5%), dobrych warunkach dla dzieci (3%) i małych odległościach – „wszędzie blisko” (3%).

Tabela 8

Dlaczego chce / chciałby(chciałyby) Pan(i) mieszkać w dużym mieście?	N=178
	w procentach
Rynek pracy	35
Dostęp do kultury i rozrywki	31
Infrastruktura (urzędy, sklepy, przychodnie, komunikacja)	24
Przywiązanie do miejsca zamieszkania	23
Możliwości rozwoju	21
Wygoda	5
Dobre warunki dla dzieci	3
Dostępność w kontekście przestrzeni („wszędzie blisko”)	3

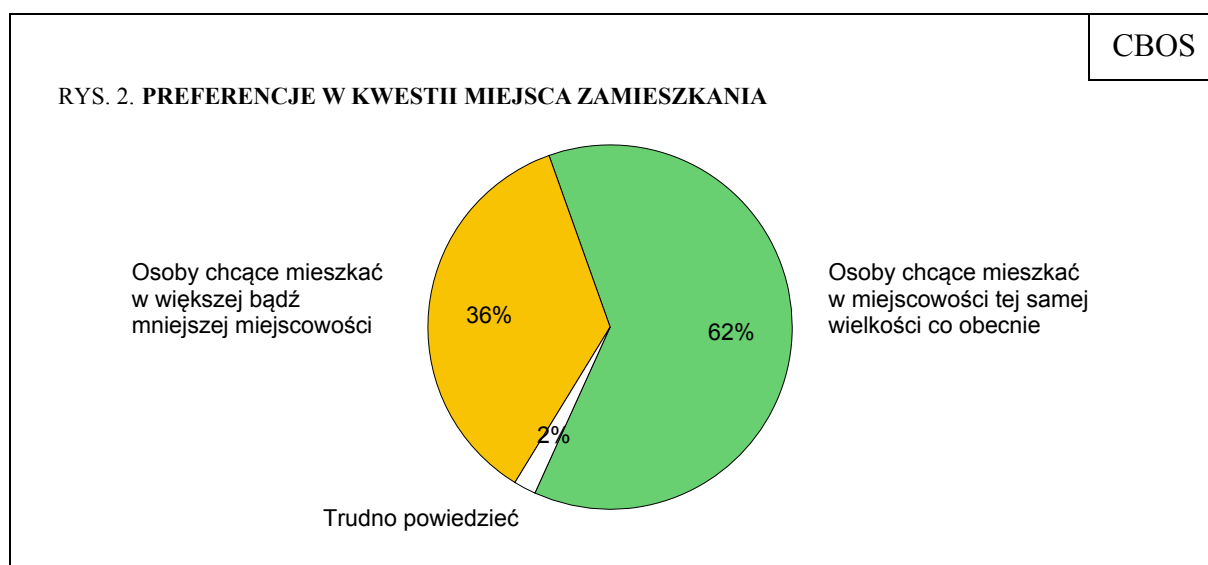
Odsetki nie sumują się do 100, gdyż badani mogli podać więcej niż jedno uzasadnienie. Zaprezentowano wypowiedzi podane przez przynajmniej 3% respondentów wskazujących konkretny typ miejscowości

Podsumowując, dla badanych wybierających mniejsze miejscowości istotny jest spokój i bezpieczeństwo – kategorie, które w ogóle nie pojawiają się w wypowiedziach osób zainteresowanych życiem w dużym mieście. Natomiast im większa miejscowość, w której chcieliby mieszkać badani, tym częściej mówią oni o łatwiejszym dostępie do kultury i rozrywek, o większych możliwościach zawodowych i – generalnie – o możliwościach rozwoju.

KTO CHCIAŁBY ZMIENIĆ MIEJSCE ZAMIESZKANIA?

Ponad trzy piąte badanych (62%) stwierdziło, że chciałoby mieszkać w miejscowości tej samej wielkości co ta, którą obecnie zamieszkują, ale więcej niż co trzeci (36%) wolałoby mieszkać w miejscowości mniejszej bądź większej.

Zmienić miejsce zamieszkania pod względem wielkości miejscowości najczęściej chcieliby uczniowie i studenci (68%), a także – co jest z tym powiązane – badani najmlodszy, w wieku 18–24 lata (55%). Przeprowadzić się do innego typu miejscowości chciałoby również niemal połowa mieszkańców najmniejszych miast (49% – zob. tabele aneksowe).

Zastosowanie analizy wieloczynnikowej² z uwzględnieniem kilku zmiennych najsilniej różnicujących stosunek do kwestii przeprowadzenia się do innego typu miejscowości – jak wiek, miejsce zamieszkania i ocena własnej sytuacji materialnej – wyjaśnia stosunkowo niewielką część wariacji (około 10%)³, sygnalizując, że motywacje są bardziej złożone.

Chęć przeprowadzki do innego typu miejscowości około dwukrotnie częściej niż mieszkańcy wsi deklarują mieszkańcy miast liczących ponad 20 tys. ludności, a mieszkańcy najmniejszych polskich miast nawet trzykrotnie częściej. Zainteresowanie przeprowadzką do miejscowości mniejszej bądź większej niż zamieszkiwana obecnie zależy także od oceny

² Regresja logistyczna, zmienna zależna: chęć zmiany miejsca zamieszkania (chęć zamieszkania w mniejszej bądź większej miejscowości).

³ Wariancja jest miarą zmienności. Jest utożsamiana ze zróżnicowaniem zbiorowości, w tym wypadku pod względem gotowości przeprowadzenia się do innego typu miejscowości. R^2 Nagelkerkego uzyskało wartość 0,098.

własnej sytuacji materialnej. Najczęściej wyrażają je osoby określające swój poziom życia jako przeciętny. Deklarują oni chęć przeprowadzki niemal dwukrotnie częściej niż najubożsi badani. Zainteresowanie zmianą miejsca zamieszkania spada wraz z wiekiem, jednak iloraz szans jest bliski 1, co oznacza, że efekt ten jest słaby.

Tabela 9

Chęć zmiany miejsca zamieszkania (chęć zamieszkania w mniejszej bądź większej miejscowości)	Iloraz szans⁴
Wiek	0,98
Miejsce zamieszkania (kategoria referencyjna: wieś) ⁵	
Miejsce zamieszkania: miasto do 19 999 mieszkańców	3,126
Miejsce zamieszkania: miasto 20 000 – 99 999 mieszkańców	2,180
Miejsce zamieszkania: miasto 100 000 – 499 999 mieszkańców	2,365
Miejsce zamieszkania: miasto 500 tys. mieszkańców i więcej	2,046
Ocena sytuacji materialnej (kategoria referencyjna: zła)	
Ocena sytuacji materialnej: przeciętna	1,923
Ocena sytuacji materialnej: dobra	1,237*
Wielkość wariancji wyjaśnionej przez model R ² Nagelkerkego = 0,098	

* Współczynniki nieistotne statystycznie na poziomie 0,05

Argumenty osób twierdzących, że chciałyby mieszkać w miejscowości tej samej wielkości co obecnie, można potraktować jako listę najbardziej docenianych aspektów życia w danym miejscu. Więcej niż co trzeci ankietowany uzasadniał chęć pozostania w tej samej miejscowości przywiązaniem do niej (36%). Zbliżona grupa badanych podkreślała znaczenie spokoju (31%). Natomiast mniej więcej co dziesiąty respondent, chcący zamieszkać w miejscowości tej samej wielkości co obecnie, wspominał o infrastrukturze (11%), zdrowszym środowisku (9%) oraz dostępie do kultury i rozrywek (8%).

Tabela 10

Dlaczego chce / chciałby(chciałyby) Pan(i) mieszkać w tego typu miejscowości?	Pięć najczęściej wskazywanych odpowiedzi badanych, którzy pragną mieszkać w miejscowości tej samej wielkości
	w procentach
Przywiązanie do miejsca zamieszkania	36
Spokój	31
Infrastruktura (urzędy, sklepy, przychodnie, komunikacja)	11
Zdrowsze środowisko (klimat, powietrze, ekologia itp.)	9
Dostęp do kultury i rozrywki	8

⁴ Iloraz szans pokazuje, jak zmienia się szansa danego zdarzenia (tj. stosunek prawdopodobieństwa, że jakieś zdarzenie wystąpi, do prawdopodobieństwa, że nie wystąpi), przy jednostkowej zmianie zmiennej niezależnej.

⁵ Przy zmiennych jakościowych iloraz szans jest wyrażony w stosunku do jakiejś kategorii określonej jako kategoria referencyjna.

Natomiast osoby chcące zamieszkać w miejscowości innego typu, motywując swój wybór, wskazywały na aspekty najbardziej pożądane w nowym miejscu zamieszkania. Więcej niż co czwarta spośród nich (27%) poszukuje spokoju. To prawdopodobnie osoby preferujące mieszkanie w miejscowości mniejszej niż obecnie. Drugim w kolejności wymienianym atutem nowej lokalizacji jest bardziej atrakcyjna oferta rynku pracy (19%). Mniej więcej co siódmy ankietowany pragnący zmiany motywuje to poszukiwaniem lepszej infrastruktury, łatwiejszego dostępu do urzędów, sklepów, lekarzy itp. (15%), generalnie lepszymi możliwościami rozwoju (13%) oraz dostępem do kultury i rozrywek (12%). Są to najprawdopodobniej motywacje osób chcących przeprowadzić się do większej miejscowości.

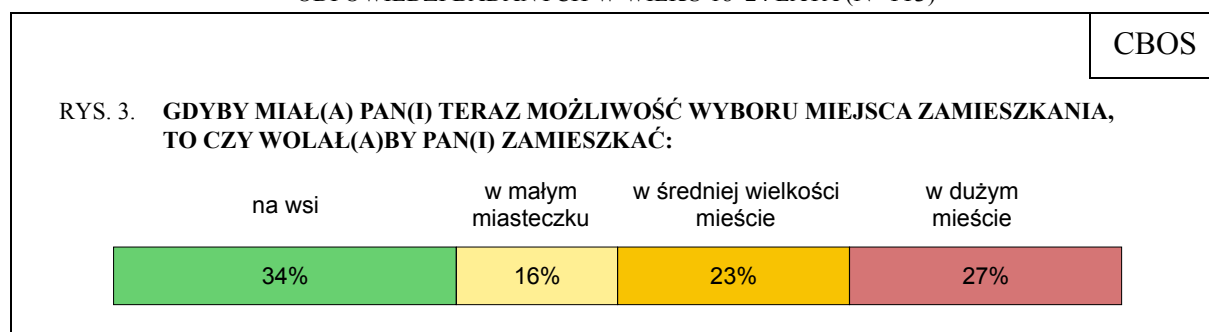
Tabela 11

Dlaczego chce / chciałby(chciałaby) Pan(i) mieszkać w tego typu miejscowości?	Pięć najczęściej wskazywanych odpowiedzi badanych, którzy pragną mieszkać w większej bądź mniejszej miejscowości
	w procentach
Spokój	27
Rynek pracy	19
Infrastruktura (urzędy, sklepy, przychodnie, komunikacja)	15
Możliwości rozwoju	13
Dostęp do kultury i rozrywki	12

PREFERENCJE MŁODZIEŻY DOTYCZĄCE MIEJSCA ZAMIESZKANIA

Najczęściej chęć przeprowadzki do innego typu miejscowości zgłaszają uczniowie i studenci. Ponadto takie deklaracje składa większość najmłodszych respondentów. Stereotypowo przyjmuje się, że młodzi ludzie, ze względu na rozrywki, preferują mieszkanie w dużych miastach. Jednak jedna trzecia spośród nich (34%) twierdzi, że chciałaby mieszkać na wsi, a co szósty (16%) – w małym miasteczku. Zbliżona liczba młodych preferuje życie w średnim i w dużym mieście (23% i 27%). Ich preferencje są zatem bardzo zróżnicowane.

ODPOWIEDZI BADANYCH W WIEKU 18–24 LATA (N=113)

Analizy preferencji młodych ludzi są ograniczone z racji małej ich liczebności w próbie. Konkretnie wartości liczbowe należy traktować ostrożnie, ale warto zwrócić uwagę na pewne zależności. Większość młodych ludzi mieszkających na wsi chce tam pozostać, natomiast pozostali najczęściej deklarują, że przeprowadziliby się do jakiegoś małego miasteczka. Także wśród młodzieży z mniejszych miast (do 100 tys.) istotna część chciałaby mieszkać na wsi, choć większość preferuje średnie i duże miasta. Młodzi ludzie z miast liczących powyżej 100 tys. wolą mieszkać w większych miastach. Mniejsze miejscowości (wsie i małe miasteczka) wskazują stosunkowo rzadko.

Tabela 12

Gdyby miał(a) Pan(i) teraz możliwość wyboru miejsca zamieszkania, to czy wolał(a)by Pan(i) zamieszkać:	Odpowiedzi młodych ludzi mieszkających:		
	na wsi	w mieście do 100 tys. mieszkańców	w mieście powyżej 100 tys. mieszkańców
	w procentach		
na wsi	62	22	12
w małym miasteczku	17	13	15
w średniej wielkości mieście	12	30	27
w dużym mieście	7	35	46

Znaczna część Polaków chce mieszkać na wsi. W większości są to osoby już tam mieszkające, które bardzo często deklarują swoje przywiązanie do miejsca, z którego pochodzą. Wydaje się, że do łask wróciły także osiedla wielkomiejskie. W przeszłości większość mieszkańców najludniejszych polskich miast była zainteresowana przeprowadzką do mniejszych miejscowości. Obecnie większość woli pozostać w dużym mieście.

Obserwujemy jednak wyraźny kryzys społeczności małomiasteczkowych. Badani z tego typu miejscowości najrzadziej są zadowoleni ze swojego miejsca zamieszkania i perspektyw⁶ oraz lokalnego rynku pracy⁷. Większość chciałaby mieszkać w miejscowości innego typu, przeważnie – w większym mieście.

Opracowała
Katarzyna KOWALCZUK

⁶ Zob. komunikat CBOS „Zadowolenie z życia”, styczeń 2015 (oprac. K. Kowalczyk).

⁷ Zob. komunikat CBOS „Nastroje społeczne w styczniu”, styczeń 2015 (oprac. B. Boguszewski).

Tabela 1

		Gdyby miał(a) Pan(i) teraz możliwość wyboru miejsca zamieszkania, to czy wolał(a)by Pan(i) mieszkać:					Liczba osób
		na wsi	w małym miasteczku	w średniej wielkości mieście	w dużym mieście	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		40	18	22	18	2	1002
Płeć	Mężczyźni	45	17	20	16	1	483
	Kobiety	36	20	23	19	2	519
Wiek	18–24 lata	34	16	23	28		112
	25–34	36	16	22	25	1	200
	35–44	34	20	24	19	3	177
	45–54	45	20	22	10	3	156
	55–64	51	16	21	11	1	176
	65 lat i więcej	40	21	21	16	3	181
Miejsce zamieszkania	Wieś	73	15	7	4	1	397
	Miasto do 19 999	23	40	23	12	2	150
	20 000 – 99 999	18	17	51	12	2	189
	100 000 – 499 999	16	12	32	37	3	162
	500 000 i więcej mieszk.	18	13	10	59	1	104
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	54	18	13	12	2	208
	Zasadnicze zawodowe	49	20	21	8	1	244
	Średnie	35	20	25	18	2	310
	Wyższe	26	14	27	32	2	241
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	24	12	29	34	1	98
	Średni personel, technicy	32	13	17	38		35
	Pracownicy adm.-biurowi	29	26	25	20		74
	Pracownicy usług	41	15	26	16	2	68
	Robotnicy wykwalifikowani	42	22	23	11	3	114
	Robotnicy niewykwalifik.	44	19	21	15	1	43
	Rolnicy	82	8	7	3		37
	Pracujący na własny rach.	34	17	19	25	5	41
	Bezrobotni	44	17	23	15	2	92
	Emeryci	42	19	22	14	3	216
	Renciści	51	27	14	7	1	59
	Uczniowie i studenci	28	17	23	32		70
	Gospodynie domowe i inni	49	20	20	9	2	55
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	33	18	28	20		124
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	34	19	17	28	2	94
	sekt. pryw. poza rolnict.	35	18	25	20	2	259
	prywatnym gosp. rolnym	82	5	8	6		36
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	63	19	13	5	1	122
	501–750	35	28	24	9	4	99
	751–1000	49	13	25	13	1	135
	1001–1500	37	26	20	17	1	186
	Powyżej 1500 zł	26	13	27	32	1	220
Ocena własnych war. mater.	Złe	51	16	19	12	1	105
	Średnie	43	20	19	16	2	438
	Dobre	35	17	26	21	1	459
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	38	25	22	11	4	43
	Raz w tygodniu	43	20	21	15	2	464
	1–2 razy w miesiącu	45	18	26	10	1	153
	Kilka razy w roku	38	13	24	23	2	218
	W ogóle nie uczestniczy	27	21	14	34	3	118
Poglądy polityczne	Lewica	43	20	18	19		148
	Centrum	39	16	23	20	1	311
	Prawica	36	22	21	18	2	299
	Trudno powiedzieć	45	15	23	13	3	244

Tabela 2

		Zadowolenie z miejsca zamieszkania			Liczba osób
		Chce mieszkać w tego samego typu miejscowości	Chce mieszkać gdzieś indziej	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		62	36	2	1005
Płeć	Mężczyźni	61	38	1	485
	Kobiety	63	35	2	520
Wiek	18–24 lata	45	55		113
	25–34	55	44	1	200
	35–44	63	34	3	177
	45–54	63	34	3	156
	55–64	71	27	1	177
	65 lat i więcej	68	29	3	182
Miejsce zamieszkania	Wieś	73	26	1	399
	Miasto do 19 999	49	49	2	150
	20 000 – 99 999	57	41	2	190
	100 000 – 499 999	55	42	3	162
	500 000 i więcej mieszk.	59	40	1	104
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	63	35	2	208
	Zasadnicze zawodowe	62	37	1	246
	Średnie	64	34	2	310
	Wyższe	59	39	2	242
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	65	34	1	98
	Średni personel, technicy	52	48		35
	Pracownicy adm.-biurowi	61	39		74
	Pracownicy usług	64	35	2	68
	Robotnicy wykwalifikowani	56	41	3	116
	Robotnicy niewykwalifik.	63	36	1	43
	Rolnicy	82	18		37
	Pracujący na własny rach.	72	24	5	42
	Bezrobotni	58	41	2	92
	Emeryci	68	29	3	216
	Renciści	70	28	1	59
	Uczniowie i studenci	32	68		70
	Gospodynie domowe i inni	66	32	2	55
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	60	40		126
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	60	38	2	95
	sekt. pryw. poza rolnict.	63	35	2	259
	prywatnym gosp. rolnym	82	18		36
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	73	26	1	122
	501–750	47	49	4	99
	751–1000	66	33	1	135
	1001–1500	63	36	1	186
	Powyżej 1500 zł	65	34	1	221
Ocena własnych war. mater.	Złe	72	26	1	105
	Średnie	58	40	2	439
	Dobre	63	35	1	461
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	61	36	4	44
	Raz w tygodniu	65	33	2	465
	1–2 razy w miesiącu	62	37	1	154
	Kilka razy w roku	61	38	2	218
	W ogóle nie uczestniczy	51	46	3	118
Poglądy polityczne	Lewica	62	38		148
	Centrum	65	34	1	312
	Prawica	59	39	2	300
	Trudno powiedzieć	62	35	3	244